

POSTANOWIENIE

Dnia 17 czerwca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Joanna Misztal-Konecka

w sprawie z powództwa Z.K. i R.K.
przeciwko Kołu Łowieckiemu "[...]" w W.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 17 czerwca 2020 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powodów
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 7 lutego 2019 r., sygn. akt V ACa [...],

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

2. zasądza od Z.K. i od R.K.

na rzecz Koła Łowieckiego "[...]" w W. po 1 350

**(tysiąc trzysta pięćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów
postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

1. Wyrokiem z 7 lutego 2019 r. Sąd Apelacyjny w [...], w sprawie z powództwa Z.K. i R.K. przeciwko Kołu Łowieckiemu „[...]” w W., zmienił wyrok Sądu Okręgowego w S. z 23 września 2014 r. w ten sposób, że zasądził od pozwanego na rzecz powodów solidarnie kwotę 684,05 zł z ustawowymi odsetkami od 13 grudnia 2012 r. do dnia

zapłaty, w pozostałej części powództwo oddalił, oddalił apelację powodów oraz orzekł o kosztach procesu.

2. Od wyroku Sądu Apelacyjnego skargę kasacyjną wywiedli powodowie, powołując się na naruszenie art. 398²⁰ K.p.c., art. 278 § 1 K.p.c., art. 233 § 1 K.p.c., art. 227 K.p.c. oraz art. 46 ust. 1 pkt 1 ustawy z 13 października 1995 r. - Prawo łowieckie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

3. Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ K.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 K.p.c., nie zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 K.p.c.). Obowiązkiem skarżącego jest sformułowanie i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w nawiązaniu do tych przesłanek (art. 398⁴ § 2 K.p.c.), gdyż tylko wówczas może być osiągnięty cel wymagań przewidzianych w art. 398⁴ § 2 K.p.c. Rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do

rozpoznania wynika z oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o których mowa w art. 398⁹ § 1 K.p.c.

Dla spełnienia wymogu z art. 398⁴ § 2 K.p.c. konieczne jest zawarcie w skardze kasacyjnej odrębnego wniosku o jej przyjęcie do rozpoznania, zawierającego profesjonalny wywód prawny nawiązujący do wskazanych w art. 398⁹ § 1 K.p.c. przesłanek przedsądu ze wskazaniem, które z nich występują w sprawie i z uzasadnieniem stanowiska skarżącego (postanowienie Sądu Najwyższego z 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, niepubl.). Ze względu na odmienny cel instytucji przedsądu i jej odrębne oraz kwalifikowane przesłanki, wskazanie i uzasadnienie okoliczności decydujących o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie może polegać na odwołaniu się do podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia. W prawidłowo sporządzonej skardze kasacyjnej oba powyższe elementy muszą pojawić się oddzielnie i autonomicznie. Sąd Najwyższy nie jest bowiem trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, a jedynie skargę kasacyjną, będącą szczególnym środkiem zaskarżenia, wnoszonym i rozpoznawanym nie tylko w interesie skarżącego, ale przede wszystkim w interesie publicznym.

4. Skarżący wnieśli o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, powołując się na występowanie w sprawie przesłanek określonych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 K.p.c.

Podali, że w sprawie występują istotne zagadnienia prawne i potrzeba wyjaśnienia:

- kiedy można uznać, że Sąd Apelacyjny wykonał wskazania Sądu Najwyższego co do konieczności dopuszczenia dowodu z opinii biegłego, o której mowa w art. 278 K.p.c., którymi to wskazaniem Sąd był związany na podstawie art. 398²⁰ K.p.c., tj. czy wykonaniem tego obowiązku jest już formalne dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z takiej opinii, czy dopiero wtedy, gdy osiągnięty jest wskazany przez Sąd Najwyższy skutek, gdy opinia ta faktycznie zawiera wskazane przez Sąd Najwyższy wiadomości specjalne;

- czy wykonaniem przez biegłego z zakresu szacowania szkód postanowienia o dopuszczeniu dowodu z wiadomości specjalnych jest już

wskazanie przez biegłego, które z oszacowań zawartych w znajdujących się w aktach sprawy dokumentach prywatnych lub w opiniach innych biegłych są „bardziej wiarygodne”, czy dopiero wtedy, gdy biegły samodzielnie oszacuje szkodę na podstawie stanu faktycznego w sprawie przez dokonanie własnych wyliczeń, tj. czy w przypadku opinii biegłego z zakresu szacowania szkód konieczne jest wykonanie przez biegłego oszacowania, czy może on poprzestać jedynie na wyrażeniu swojej oceny co do innych oszacowań.

W ocenie skarżących, skarga kasacyjna jest też oczywiście zasadna z uwagi na naruszenie przepisów art. 398²⁰ K.p.c. oraz 278 § 1 K.p.c.

5. Przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w związku z występowaniem w sprawie istotnego zagadnienia prawnego wymaga przedstawienia problemu o charakterze abstrakcyjnym, nierozstrzygniętego w dotychczasowym orzecznictwie i wymagającego pogłębionej wykładni (postanowienie Sądu Najwyższego z 2 października 2001 r., I PKN 129/01, OSNP 2003/18/436). W postanowieniu z 23 marca 2012 r. (II PK 284/11, niepubl.), Sąd Najwyższy wyjaśnił, że zagadnieniem prawnym jest zagadnienie, które wiąże się z określonym przepisem prawa materialnego lub procesowego względnie uregulowaniem prawnym, których wyjaśnienie ma nie tylko znaczenie dla rozstrzygnięcia konkretnej sprawy, ale także dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Wskazanie na zagadnienie prawne uzasadniające wniosek o rozpoznanie skargi kasacyjnej powinno nastąpić przez jego sformułowanie jako problemu prawnego wymagającego rozstrzygnięcia, określenie przepisów prawa, w związku z którymi powstało i wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Dopiero wówczas Sąd Najwyższy ma podstawę do rozważenia, czy przedstawione zagadnienie jest rzeczywiście zagadnieniem „prawnym” oraz czy jest to zagadnienie „istotne”.

Skarżący nie sprostali powyższym wymaganiom. Sąd Apelacyjny w [...], wykonując wskazania Sądu Najwyższego zawarte w wyroku z 30 maja 2017 r., sygn. akt IV CSK 473/16, dopuścił dowód z opinii biegłego J.B.. Biegły sporządził opinię w dniu 20 września 2018 r., a na rozprawie w dniu 28 stycznia 2019 r. został też dopuszczony dowód z ustnej opinii uzupełniającej. Sformułowane w skardze

problemy stanowią wyraz tego, że skarżący nie zgadzają się z oceną powyższych dowodów dokonaną przez Sąd drugiej instancji. Uszło uwagi skarżących, że istotne zagadnienia prawne w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 K.p.c. nie może być pozorne, czyli m.in. nie może stanowić próby obejścia dokonanych przez sądy ustaleń faktycznych i oceny dowodów (art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 K.p.c.).

6. Odnosząc się do powołanej przez skarżących oczywistej zasadności skargi kasacyjnej wskazać trzeba, że w orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalony jest pogląd, że uzasadnienie oczywistej zasadności skargi kasacyjnej jako przesłanki jej przyjęcia do rozpoznania wymaga powołania się na kwalifikowaną postać naruszenia zaskarżonym orzeczeniem przepisów prawa materialnego lub procesowego oraz przeprowadzania wyводу zmierzającego do jego wykazania. Oczywistość naruszenia ma miejsce wówczas, gdy jest ono widoczne *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia. O przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania nie decyduje przy tym samo oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego przez sąd, który wydał zaskarżone orzeczenie, lecz sytuacja, w której spowodowało ono wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (por. orzecznictwo przytoczone w motywach postanowienia Sądu Najwyższego z 6 listopada 2012 r., III SK 16/12, niepubl.).

Skarga kasacyjna w niniejszej sprawie nie zawiera dostatecznych argumentów uzasadniających występowanie tak rozumianej oczywistej zasadności. Skarżący ograniczyli się do przedstawiania własnej oceny rozstrzygnięcia, nie wykazali jednak kwalifikowanego naruszenia przepisów prawa. Należy też zwrócić uwagę, że łączenie przesłanki oczywistej zasadności skargi z występowaniem w sprawie istotnego zagadnienia prawnego lub wykładni przepisów budzi poważne zastrzeżenia. Jednoczesne uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi występującymi w sprawie wątpliwościami prawnymi (zagadnienie prawne, potrzeba wykładni

przepisów prawa) generalnie wyklucza możliwość stwierdzenia oczywistej zasadności skargi. Przesłanki uzasadniające przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zawarte w pkt 1 i 4 art. 398⁹ § 1 K.p.c. najczęściej wzajemnie się wykluczają, albowiem odwołują się do możliwości przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania zarówno z uwagi na interes publiczny (pkt 1), jak i prywatny skarżącego (pkt 4). Trudno sobie wyobrazić sytuację, w której wyrok jest oczywiście wadliwy, a jednocześnie w sprawie występuje tak poważna wątpliwość prawna, że wymaga interwencji i rozstrzygnięcia przez Sąd Najwyższy. Skarżący natomiast przedstawiają zagadnienie prawne oparte o wątpliwości dotyczące stosowania art. 398²⁰ K.p.c. oraz 278 § 1 K.p.c. i jednocześnie wskazują te przepisy jako oczywiście naruszone.

7. Z tych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 K.p.c.), o kosztach postępowania kasacyjnego orzekając na podstawie art. 98 w związku z art. 391 § 1 i art. 398²¹ K.p.c. oraz w związku z § 2 pkt 6 i § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.